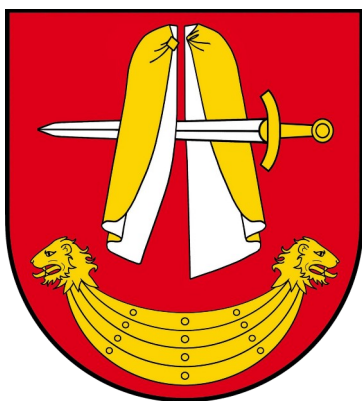

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY POŚWIĘTNE
ZA ROK 2025**

Kwiecień 2026 r.

I. Wstęp.

Działając na podstawie art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 733), gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zakres sporządzenia „Analizy stanu gospodarki odpadami”:

Zgodnie z art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 733), na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi sporządza się „Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi”, która zawiera dane dotyczące:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

II. Zagadnienia ogólne.

1. Regulacje prawne z zakresu gospodarki odpadami:

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Poświętne w roku 2025 funkcjonował w oparciu o następujące akty prawne regulujące normy formalno-prawne systemu:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 645);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz.U. z 2012 r. poz. 676);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1923);
- Uchwała Nr VII/53/2024 Rady Gminy Poświętne z dnia 29 października 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr VII/61/19 Rady Gminy Poświętne z dnia 29 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr XV/130/2021 Rady Gminy Poświętne z dnia 12 marca 2021 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Poświętne;
- Uchwała Nr XXXII/254/2023 Rady Gminy Poświętne z dnia 21 września 2023 r. w sprawie zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Poświętne;
- Uchwała Nr VII/54/2024 Rady Gminy Poświętne z dnia 29 października 2024 r. w sprawie zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Poświętne;
- Uchwała Nr VII/66/19 Rady Gminy Poświętne z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Poświętne;
- Uchwała Nr XXXIII/266/2023 Rady Gminy Poświętne z dnia 30 października 2023 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty.

2. Ogólna charakterystyka systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Poświętne:

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane:

- a) z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz
- b) ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych - przy czym odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Przez gospodarowanie odpadami rozumie się zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Poświętne w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. realizowany był przez **Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „ASTWA” Sp. z o. o., ul. Kombatantów 4, 15-102 Białystok.**

Wykonawca przekazywał odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych zmieszane odpady komunalne i odpady zielone do Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czerwonym Borze, natomiast odpady komunalne selektywnie zebrane przekazywał do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Odpady komunalne odbierane były w systemie pojemnikowym i workowym. Zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Poświętne, selektywnie „u źródła” zbierane były w workach o poj. nie mniejszej niż 80 l następujące rodzaje odpadów:

- worek w kolorze niebieskim - papier, tektura;
- worek w kolorze żółtym - tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale;
- worek w kolorze zielonym – szkło;
- worek w kolorze brązowym - odpady ulegające biodegradacji;
- worek w kolorze szarym – popiół.

Worki do odpadów selektywnie zbieranych dostarcza bezpłatnie wykonawca usługi.

Odbiór odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych z terenu gminy Poświętne odbywał się zgodnie z regulaminem nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Ponadto odpady wielkogabarytowe m.in. meble, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz zużyte opony były odbierane od mieszkańców po ich wystawieniu przed posesję raz w roku, w terminie określonym w harmonogramie odbioru odpadów.

W ramach zawartej umowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami Wykonawca obsługiwał Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Poświętnem, który zlokalizowany jest przy Magazynie Pasz GS, Poświętne 25. Zapewniał jego funkcjonowanie w wymiarze 1 dnia w tygodniu (czwartek 07.00 – 15.00), w oparciu o regulamin PSZOK opracowany dla mieszkańców gminy Poświętne.

Odpady zielone, przez które rozumie się odpady komunalne stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów oraz odpady biodegradowalne mieszkańcy Gminy Poświętne w 98% kompostują we własnym zakresie (na terenie gminy jest tylko 16 nieruchomości bez zadeklarowanego kompostownika).

III. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Poświętne nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Gmina Poświętne zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 należy do Regionu Zachodniego, który ww. grupy odpadów musi kierować do Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czerwonym Borze, Krajewo Budziły, 18-305 Szumowo.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2025 r. nie stwierdzono oraz nie realizowano zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadzony jest przez podmiot realizujący zadanie w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.

V. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

- Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych – **1 069 218, 79 zł**,
- Koszty związane z obsługą administracyjną – **82 555,79 zł** (m.in. wynagrodzenie, inkaso, materiały biurowe, programy)
- Wpływy do budżetu Gminy Poświętne związane z poborem opłat śmieciowych w roku 2025 wyniosły **879 487,44 zł**.

- Zaległości w opłatach uiszczanych przez mieszkańców na dzień 31.12.2025 r. wyniosły **99 535,34 zł** (w tym **16 570,00 zł** to odsetki). Nadpłaty wyniosły **8 627,63 zł**.

VI. Liczba mieszkańców Gminy Poświętne.

Liczba osób zameldowanych na terenie gminy Poświętne na dzień 31.12.2025 r. wynosiła **3 219 osób**. Łącznie z terenów zamieszkałych złożonych było **748 deklaracji**.

Liczba osób zadeklarowanych do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie jest wartością stałą.

W analizowanym okresie nie wydano decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicielom nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Poświętne, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12.

Na terenie gminy Poświętne w 2025 r. nie stwierdzono konieczności wydania decyzji administracyjnej przez Wójta Gminy wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

VIII. Ilość i sposób zagospodarowania odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Poświętne.

Na terenie Gminy Poświętne nie ma instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające i zbierające odpady komunalne z terenu gminy Poświętne oraz informacji o rodzaju i ilości odpadów komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) poniżej przedstawiono ilości odpadów komunalnych zebranych w 2025 roku z terenu gminy Poświętne.

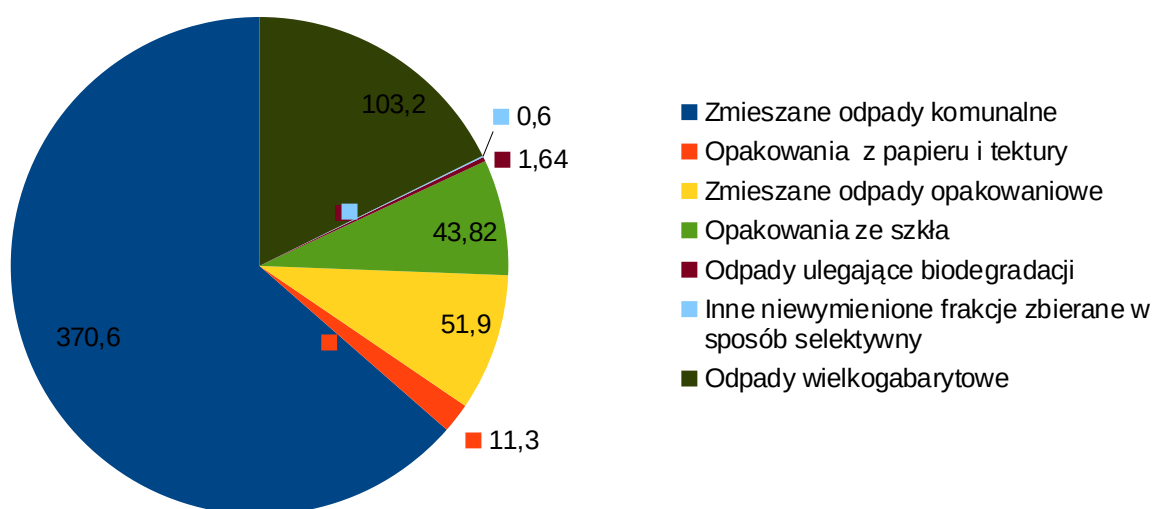
Tabela 1. Ilość i rodzaj odpadów pochodzących z terenu Gminy Poświętne.

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Kod odpadów komunalnych	Masa odpadów komunalnych [Mg]
Zmieszane odpady komunalne	20 03 01	370,60
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	11,30
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	51,90
Opakowania ze szkła	15 01 07	43,82
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	1,64
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	20 01 99	0,60
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	103,20
Razem		583,06

Źródło: opracowanie własne

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne o kodzie 20 03 01 są przekazywane do Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czerwonym Borze, Krajewo Budziły, 18-305 Szumowo. Odpady te w całości poddano przetwarzaniu w procesach odzysku R12 (wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R11). W 2025 r. zebrano na terenie gminy Poświętne **370,60 Mg** niesegregowanych odpadów komunalnych, zaś łączna ilość odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu gminy Poświętne w roku 2025 wyniosła **583,06 Mg**. Odpady zmieszane stanowiły aż **64%** ogółu zebranych odpadów komunalnych.

Ilość odebranych i zebranych odpadów komunalnych

Wykres 1. Ilość odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy Poświętne z podziałem na poszczególne frakcje.

W wyniku procesów przetwarzania spośród odpadów komunalnych odzyskano następujące rodzaje i ilości odpadów:

Tabela 2. Ilość i rodzaj odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi.

Rodzaj odpadu	Kod odpadów komunalnych	Masa odpadów komunalnych [Mg]
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	5,1870
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	10,1680
Opakowania z metali	15 01 04	3,1770
Opakowania ze szkła	15 01 07	20,7640
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	20 01 99	0,6000
Razem		39,8960

Źródło: opracowanie własne

W 2025 r. na terenie bazy Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Poświętnem istniał Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Zgodnie z zawartą umową zorganizowaniem i prowadzeniem PSZOK zajmowało się Przedsiębiorstwo Usługowo Asenizacyjne ASTWA sp z o.o.

W stosunku do roku poprzedniego ilość odpadów zebranych i odebranych z terenu gminy Poświętne zmalała o 90,96 t (w 2024 r. zebrano i odebrano 674,02 t).

Tabela 3. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

	Osiągnięty przez Gminę Poświętnę w 2025 r.	Wymagany przepisami prawa do osiągnięcia w 2025 r.
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	5,93 %	nie przekroczyć 35 %
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	69,55 %	55 %
Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych	3,71 %	nie przekroczyć 30 %
Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych	Brak odpadów przekazanych do termicznego przekształcania	-

IX. Podsumowanie i wnioski.

Gmina Poświętne we właściwy sposób prowadzi system gospodarowania odpadami komunalnymi. Systemem zostali objęci wszyscy mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych. Ważnym i koniecznym uzupełnieniem funkcjonowania systemu jest funkcjonowanie PSZOK (Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych).

Zadaniem Gminy na kolejne lata jest podejmowanie działań mających na celu wywiązywanie się z obowiązków ustawowych, m.in. osiąganie wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Nie stwierdza się obecnie braku możliwości technicznych dla poprawnego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Poświętne. Aktualnie na jej terenie funkcjonuje jeden PSZOK. W przyszłości nacisk położony powinien być przede wszystkim na dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

W celu dalszego ograniczenia powstawania odpadów zmieszanych na rzecz odpadów segregowanych konieczne jest uświadamianie społeczeństwa w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, racjonalnego ich sortowania oraz prowadzenie działań w zakresie ochrony środowiska.